

[Ole Vig Jensen]

Også forholdet mellem lærlingeuddannelserne og EFG-uddannelserne påkalder sig endnu en gang særlig interesse. Det er efter ministerens opfattelse forbundet med betydelige problemer, navnlig af økonomisk art, forstår jeg, at opretholde de to parallelt løbende uddannelser. Ministeren taler flere gange om de to konkurrerende erhvervsuddannelser, og det må vel medgives, at det skaber problemer, at der udbetales løn i lærlingeuddannelsens første år i modsætning til basisåret under EFG. I det radikale venstre er vi indstillet på at overveje én samlet erhvervsuddannelsesform.

Vi er tilfredse med, at det under den sidste lovrevision blev fastslået, at mesterlærens praktiske indhold og udformning rummer så betydelige værdier, at det sammen med de lokale indgangsmuligheder, som er til stede under denne uddannelsesform, må få indflydelse på den fremtidige udformning af en fælles erhvervsuddannelsesretning.

Det radikale venstres ordfører, hr. Svend Haugaard, sagde om denne lovgivning, da den sidst var til behandling her i tinget, at målet for fremtiden måtte være at forene det bedste ved mesterlæren med det bedste ved EFG-uddannelserne. De seneste måneders udvikling har rykket denne fremtid nærmere, og vi er fra radikal side parate til at drøfte en samling af de to uddannelsesretninger. Men vi vil i den forbindelse bede ministeren overveje muligheden af, at det første halve år, eventuelt det første kvartal, i en fremtidig erhvervsfaglig uddannelse påbegyndes gennem praktisk arbejde på en arbejdsplads, og at basisåret, som det kendes i dag, først begynder derefter.

For de unge, som ikke vil kunne placeres i det praktiske arbejde på en arbejdsplads – det er et problem i dag, og det vil formentlig fortsat være et problem – må værkstedsskolerne stå åbne for at give dem tilsvarende praktiske erfaringer, som deres kammerater har fået, hvad enten det er foregået på en arbejdsplads i erhvervslivet eller hos det offentlige. I det radikale venstre tillægger vi det stor betydning, at starten på en erhvervsuddannelse ikke blot former sig som en forlængelse af folkeskolen, hvor de unge går fra én uddannelsesinstitution til en anden, men at en erhvervsuddannelse så vidt muligt påbegyndes på en arbejdsplads i det praktiske liv. Der er ingen tvivl om, at det har haft

betydning igennem mange år og har det i dag og formentlig vil få det fremover, at en gruppe af unge, som er forholdsvis uddannelsesfremmede, kan komme i gang med en uddannelse ved, at de kan komme i lære, få en arbejdsplads på et lokalt sted. Jeg tror, det er en overordentlig god indgang. Det giver folk med praktiske evner muligheder for at få en chance – fremfor at de skal starte i den mere teoretiske del af uddannelsen, så står de af, de har ikke mod på at begynde på det, som de led nederlag i i folkeskolen.

Jeg mener altså, at vi ved en modernisering, en samordning, om man vil, af de to erhvervsuddannelsesretninger må give det praktiske arbejde, den praktiske oplevelse, høj prioritet.

Ministerens har flere gange talt om samordningen, og jeg er sådan set ikke uenig med ministeren i, at det er der et behov for. Jeg så dog hellere, at man talte om koordination. Jeg mener, at begrebet samordning er blevet belastet eller er kommet i miskredit i den debat, der er foregået de sidste par gange, om dette vigtige uddannelsesområde.

Jeg har også hæftet mig ved, at ministeren taler om det 10.-12. uddannelsesår, hvor jeg lige så bevidst har talt om de 16-19-åriges uddannelser. Her er der også en forskel, som måske mest er af formel art, men som alligevel betyder noget. Jeg tror, det er vanskeligere at få accept af, at vi uden videre forlænger de unges uddannelse til at omfatte 12 år. Det vil af mange blive opfattet som en skoleuddannelse. Men jeg må også medgive ministeren, at »de 16-19-åriges uddannelser« heller ikke dækker godt nok på området, for vi ved jo, at der er andre end lige netop de aldersgrupper, der går med. Jeg tror dog, man skal være varsom med at holde fast på »det 10.-12. uddannelsesår« i denne sammenhæng. Men lad os se nærmere på det, når vi engang skal i vej med det praktiske arbejde.

Ministerens stillede en række spørgsmål, som jeg ikke i første omgang når at besvare for alles vedkommende, men jeg tror, det er meget væsentligt, at vi gør op med os selv, som også ministeren ønskede det, om vi fortsat vil have den stærke tilgang til gymnasierne og dermed ændre gymnasiets karakter. I det radikale venstre er vi af den opfattelse, at det er yderst betænkeligt – også med de følger, vi i dag ser – at så mange om kort tid vil komme ud med en studentereksamen og vil